

Bendroji dalis

1. Širvintų savivaldybės viešosios bibliotekos fondais turi teisę naudotis visi Lietuvos Respublikos gyventojai, užsienio piliečiai, įstaigos, organizacijos.
2. Bibliotekos skaitytojų aptarnavimo taisyklės nustato bendrąją skaitytojų aptarnavimo tvarką, jų teises, pareigas, atsakomybę.
3. Biblioteka garantuoja kiekvienam skaitytojui teikiamos informacijos išsamumą, spaudinių ir kitų dokumentų, neatsižvelgiant į jų autorių ar juose užfiksuotų žinių politinę ar ideologinę orientaciją, prieinamumą. Nesant Bibliotekoje reikiamo leidinio suteikia skaitytojui galimybę jį pasiskolinti iš kitų Lietuvos bibliotekų per Tarpbibliotekinį abonementą.
4. Naudojimasis Biblioteka yra nemokamas, išskyrus paslaugas pagal patvirtintą mokamų paslaugų sąrašą.

Skaitytojų registravimo tvarka

5. Asmenys, norintys naudotis Bibliotekos turimais spaudiniais ir kitais dokumentais, privalo joje užsiregistruoti. Tam reikia pateikti asmens tapatybės dokumentą, besimokantiems - ir studento ar moksleivio pažymėjimą, užpildyti registracijos kortelę ir ją pasirašyti.
 - 5.1 Registruojant skaitytojus surenkami asmens duomenys neskelbiami, jie naudojami tik skaitytojų aptarnavimo apskaitai.
6. Vaikai iki 14 metų registruojami pateikus tėvų ar globėjų pasą, kurie sutinka, kad asmens duomenys būtų tvarkomi bibliotekos fondo apsaugos, fondo komplektavimo tikslams. Vaikai skaito Vaikų literatūros skyriuje.
7. Prieš išduodant skaitytojo pažymėjimą, asmuo turi būti supažindintas su skaitytojų aptarnavimo taisyklėmis ir apmokytas naudotis Bibliotekos fondais ir informacijos sistema.
8. Asmeniui išduodamas atitinkamos grupės skaitytojo pažymėjimas : skaitytojo bilietas.
9. **Skaitytojų grupės:**
 - 9.1. Norint naudotis Bibliotekos paslaugomis reikės įsigyti **mokamą skaitytojo bilietą**, kuris išduodamas visiems skaitytojams. Bilietas suteiks galimybę naudotis **visų Lietuvos bibliotekų** spaudinių fondais. Skaitytojo bilieto išdavimas moksleiviui, studentui, neįgaliam asmeniui, pensijinio amžiaus gyventojui nemokamas. Už Tarpbibliotekinio abonemento (TBA) paslaugas mokama nustatyta tvarka;
 - 9.2. Pradinių klasių skaitytojai vaikai pažymėjimus išeidami grąžina Bibliotekos darbuotojui.
10. Išduoti skaitytojų pažymėjimai atgal nepriimami, sumokėti pinigai negrąžinami.
11. Kiekvienais metais skaitytojai turi persiregistruoti, patikslinti duomenis apie save.

Skaitytojų ir lankytojų aptarnavimo tvarka

12. Skaitytojai į namus gali gauti ne daugiau 10 egz. Spaudinių ir ne ilgesniam kaip 30 dienų laikotarpiui (vaikams iki 14 m. – 15 dienų laikotarpiui). Atskirais atvejais, esant būtinybei, knygos išduodamos šalių susitarimu. Naujai gautiems, didelę paklausą turintiems arba tik šioje bibliotekoje saugomiems spaudiniams ir kitiems dokumentams išdavimo į namus terminą gali nustatyti Biblioteka.
13. Reti ir vertingi informaciniai leidiniai (esant mažam egz. skaičiui), mikroformos, kartografiniai vaizdiniai, enciklopedijos, žinynai, žodynai, elektroniniai dokumentai į namus neišduodami.
14. Lietuvos Respublikos piliečiai, laikinai atvykę į kitą gyvenamą vietovę, turi teisę laikinai naudotis biblioteka. Jiems spaudiniai ir kiti dokumentai išduodami bendra skaitytojų naudojimosi biblioteka tvarka.
15. Esant galimybei, globos namuose gyvenantiems senyvo amžiaus gyventojams ir neįgaliems asmenims spaudiniai ir kiti dokumentai pristatomi į jų buvimo vietą.
16. Spaudinio ar kito dokumento grąžinimo data nurodoma skaitytojo popieriniame ar elektroniniame formuliare. Skaitytojas savo formuliare arba išduodamo kvito (spaudinių sąrašo lapelyje) pasirašo už kiekvieną spaudinį ar kitą dokumentą. Juos grąžinus, tokia pat tvarka skaitytojo akivaizdoje pasirašo bibliotekininkas.
17. Skaitytojo prašymu, naudojimosi spaudiniais ir kitais dokumentais terminas du kartus gali būti

pratęstas, jeigu jų nereikalauja kiti skaitytojai.

18. Visi bibliotekos skaitytojai gali naudotis Tarpbibliotekiniu abonementu (TBA).

Skaitytojų teisė ir atsakomybė

19. Skaitytojai turi teisę:

- 19.1. Naudotis visų Bibliotekos skyrių fonduose saugomais spaudiniais ir kitais dokumentais;
- 19.2. Naudotis Bibliotekos katalogais, kartotekomis, duomenų bazėmis ir kitomis informacijos paieškos priemonėmis;
- 19.3. Užsisakyti Bibliotekoje nesančius spaudinius per TBA iš kitų Lietuvos ir užsienio šalių bibliotekų;
- 19.4. Gauti išsamią informaciją apie Bibliotekoje teikiamas paslaugas;
- 19.5. Pateikti užklausą žodžiu, raštu, telefonu, faksu, elektroniniu paštu;
- 19.6. Lankyti įvairius Bibliotekoje vykstančius renginius ir parodas;
- 19.7. Pareikšti savo nuomonę apie Biblioteką, jos fondus, aptarnavimą, renginius, teikiamas paslaugas žodžiu arba raštu.

20. Skaitytojams draudžiama:

- 20.1. Naudotis svetimais skaitytojų pažymėjimais, perduoti savo pažymėjimus kitiems asmenims.
- 20.2. Naudotis sulūžusiais skaitytojų pažymėjimais.
- 20.3. Neštis į Biblioteką:
 - 20.3.1. kitų bibliotekų knygas;
 - 20.3.2. kompiuterinius diskus, plokšteles, vaizdajuostes, garsajuostes;
 - 20.3.3. foto, vaizdo ir garso aparatūrą, neturint Bibliotekos padalinio vadovo leidimo.
 - 20.3.4. Pernešti skyrių atvirose fonduose esančius spaudinius ir kitus dokumentus be darbuotojo leidimo.
 - 20.3.5. Žaloti Bibliotekos įrangą ir inventorių, kompiuterius, kompiuterinę įrangą, kopijavimo aparatus, garso ir vaizdo aparatūrą.
 - 20.3.6. Bibliotekos kompiuteriuose įdiegti atsineštą arba atsisiųstą iš interneto programinę įrangą.
 - 20.3.7. Ardyti katalogus, kartotekas, išiminti iš dėžučių katalogo korteles.
 - 20.3.8. Keisti nustatytą atvirųjų fondų tvarką.
 - 20.3.9. Vykdyti veiklą, nesusijusią su tiesiogine Bibliotekos paskirtimi (organizuoti mitingus, platinti atsišaukimus, reklaminius bukletus, reklamuoti prekes).
 - 20.3.10. Skelbti informaciją Bibliotekos informaciniame stende nesuderinus informacijos su bibliotekos darbuotojais.
 - 20.3.11. Valgyti ar miegoti skaityklose, triukšmauti, taip pat rūkyti tam neskirtose vietose.
 - 20.3.12. Skaityklose naudotis mobilaus ryšio telefonais, įjungus garsą.
 - 20.3.13. Įsinešti į Biblioteką ginklų, šaudmenų, sprogstamųjų ir nuodingųjų medžiagų.

21. Skaitytojai privalo:

- 21.1. Nusivilkti paltus, striukes, apsiaustus.
- 21.2. Įeinant į Biblioteką ir išeinant iš jos parodyti nešamus dokumentus ir kopijas bibliotekos darbuotojui.
- 21.3. Tausoti ir saugoti bibliotekos įrangą, inventorių ir spaudinius, jų nebraukti, nelankstyti, neplėšyti lapų, neišsinešti be leidimo spaudinių bei kitų dokumentų.
- 21.4. Bibliotekos patalpose laikytis tylos, netrukdyti dirbti kitiems skaitytojams ir bibliotekininkams, bibliotekos patalpose nerūkyti.
- 21.5. Bibliotekos kompiuterius naudoti tik pagal jų paskirtį.
- 21.6. Atsiimti visus užsisakytus dokumentus.
- 21.7. Už Bibliotekoje teikiamas mokamas paslaugas mokėti pagal patvirtintas paslaugų kainas.
- 21.8. Už spaudinių TBA gražinimo terminų pažeidimą mokėti nustatyto dydžio baudą už kiekvieną pavėluotą dieną ir spaudinį. Jei raginimas buvo siųstas paštu, apmokėti siuntimo išlaidas už kiekvieną išsiųstą raginimą.
- 21.9. Praradus skaitytojo pažymėjimą tuoj pat pranešti bibliotekos darbuotojui.
- 21.10. Praradus pažymėjimą, įsigyti naują pažymėjimą.

22. Skaitytojų atsakomybė:

- 22.1. Skaitytojas, praradęs ar nepataisomai sugadinęs Bibliotekos spaudinį, privalo jį pakeisti tokiu pat arba pateikti kokybišką dokumento kopiją, jeigu dokumento nesaugoja Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymas, arba grąžinti lygiavertį iš Bibliotekai reikalingų knygų sąrašo, kurį pateikia spaudinių fondo skyriaus atsakingas darbuotojas, arba atlyginti dešimteriopą jo rinkos kainą.
- 22.2. Tuo atveju, kai skaitytojas (įstaiga, organizacija) neatsiskaito, įsiskolinimas išieškomas teismine tvarka.
- 22.3. Skaitytojas, praradęs skaitytojo pažymėjimą ir nepranešęs Bibliotekos darbuotojui apie jo praradimą, yra atsakingas už kito asmens, pasinaudojusio jo pažymėjimu, paimtus ir negrąžintus Bibliotekai spaudinius bei kitus dokumentus.
- 22.4. Už nepilnamečių skaitytojų prarastus ar nepataisomai sugadintus dokumentus atsako tėvai, globėjai ar vaikų globos namų, specialiųjų mokyklų vadovai.
- 22.5. Baigęs mokyklą, moksleivis privalo atsiskaityti su Biblioteka.
- 22.6. Skaitytojas, pažeidęs šias taisykles, gali būti įspėtas žodžiu arba raštu. Apie skaitytojo elgesį informuojama jo darbovietė ar mokymosi įstaiga. Už šių taisyklių pažeidimus skaitytojui gali būti tam tikram laikotarpiui arba visam laikui atimtas skaitytojo pažymėjimas.
- 22.7. Skaitytojas, padaręs turtinę žalą ar kitus neteisėtus veiksmus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Bibliotekos pareigos ir teisė

23. Biblioteka privalo:

- 23.1. Informuoti skaitytojus apie savo spaudinių ir kitų dokumentų fondą ir teikiamas paslaugas.
- 23.2. Užtikrinti galimybę skaitytojams naudotis fondais bei gauti pilną ir tikslią informaciją. Panaudoti viso Lietuvos bibliotekų fondo galimybes, tenkinant Bibliotekos vartotojų poreikius.
- 23.3. Nuolat tobulinti skaitytojų aptarnavimo organizavimą.

24. Biblioteka turi teisę:

- 24.1. Imti mokesčių už Tarpbibliotekinio abonemento (TBA) spaudinių bei kitų dokumentų persiuntimą.
- 24.2. Laikiniems skaitytojams riboti išduodamų spaudinių ir kitų dokumentų skaičių.
- 24.3. Vieną mėnesio dieną neaptarnauti skaitytojų. Šią dieną skirti patalpų ir fondų valymui, dezinfekavimui, kitiems Bibliotekos vidaus darbams.